

# ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Прегилата се шаље уредништву у Београду „Краљев трг“ до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: седима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

## АЛКОХОЛИЗАМ И ЗЛОЧИН

(НАСТАВАК)

Пошто држава често пута услед неодољивих потреба, не може да води рачуна о томе, хоће ли сиротиња моћи да подмирује своје потребе, то ми држимо, да би овај начин помагања сиротињи — народне кујне — био веома подесан, а тиме би се уједно доста енергично сузбијало и пијанство.

Хуманитарна друштва и установе у опште веома су моћно средство у борби противу многих друштвених зала, па би у овом случају опште добротворство било од опште користи.

О овоме предлогу могли би промислити сви они, који су добра стања, а који воде рачуна о друштву и његовом напреску.

Као шесту меру предлагемо: *оснивање асила за алкохолисте и њихово лечење.*

Да би читаоцима представили и праву потребу а и важност завода за алкохолисте и њихово лечење, морамо на овом месту навести, шта један лекар говори о пијанству са медицинског гледишта. *Д-р. Тучек*<sup>1)</sup> у првом свом предавању о пијанству третира патолошку страну пијанства. Он вели, да треба строго разликовати пијанице из навике, — т. ј. оне, који услед непрестаног претеривања у алкохолном пићу страдају душевно и физички — од оних, чији експеси у алкохолу нису ништа друго до знак обојења нервног система. — Први — редовни пијанци — постају пијанцима пре но што душевно оболе, а други су душевно болесни пре, но што постану пијанцима.

Тучек у својем предавању третира за себе обе групе пијанаца. Тако он нам прво износи *нервне болести, које долазе услед претераног пића алкохола.* Те болести су: слабљење вида, претерана осетљивост или неосетљивост коже, узетост, грчеви мишића и епилептични напади. Међу пијанцима има у опште 10% епилептичара, а међу епилептичарима 75% пијанаца. Овакви пијанци треба да се подвргну стручном лечењу од хроничног алкохолизма, у нарочитим асимила.

У другу категорију долазе *пијанци услед извесне болести.* Но и међу овом врстом пијанаца треба разликовати две групе. У прву спадају они, које душевна болест гони пијењу алкохолних пића. У другу групу долазе особе, које услед извесне патолошке склоности долазе у патолошко пијанство, услед сразмерно незнатних количина алкохолног пића. Разни облици душевне поремећености манифестује се у експесима алкохола. Те болести могу бити: парализа, разне маније, меланхолија, нарочито дипсоманија и старачка блесавост. Разуме се да прави узрок оваквом пијанству обично није познат, те с тога се с таквим особама поступа као са здравима, чиме им се чини велика неправда. Пијанце ове групе требало би лечити у заводу за душевно болесне.

Ова факта, која нам Тучек у својем предавању износи, веома су важна како за криминалисту, тако и за законодавство. У главном изилази ово: да је пијанство мање или више душевна болест, па било да она наступа услед непрестаног пијанства, или ово услед већ постојеће душевне болести. А кад је то тако, онда је одвећ јасно, да се с пијанцима мора по-

ступати као с болесницима, и то, разуме се, у нарочитим заводима.

Асили за пијанце, које препоручују како ауторитети лекарски тако и криминалисте, били би једна веома озбиљна мера за сузбијање злочина, јер не само што би се извесно време уклонили из друштва људи, који су због склоности за злочина дела опасни, већ би у многим случајевима наступило право оздрављење дотичнога пијанца — нарочито ако се за времева упуту у такав завод — што би било од неоцењиве добити по друштво и државу.

Пошто је потребно да се у главном изнесу основи, на којима треба да се установе ови заводи, то ћемо ми да изнесемо мишљење швајцарског професора *Форела*, који је о томе написао нарочиту расправу. И он сматра алкохолизам као болест, т. ј. као интоксикацију мозга, коју сразњује са умном поремећеношћу. Према томе Форел предлаже у главном ово:

1. Алкохолизиране особе треба узети у лечење и то за време, док не буде доцкан за њихово спасење.

2. А да би се пијанац могао излечити потребно је, да се за навек одрекне свакога алкохолног пића. У том циљу треба дотичнога држати од 6 месеци па до годину и по дана у нарочитом заводу за лечење, према случају алкохолизма.

3. Алкохолну интоксикацију треба потпуно изједначити са душевном поремећеношћу, и то: а) напитост или акутна алкохолна психоза има се равнати акутној психози; б) хроничан алкохолизам да се узме као и конституционална психоза.

С тога Форел предлаже, да лекар, као стручњак, треба увек да да своје мишљење, да ли је целисходно и потребно да се дотични пошље у завод за пијанце.

4. Треба законом одредити, да се пијанци морају давати на лечење у заводе, где би се држали, према потреби, од 6 месеци до 1½ године, јер у већини случајева пијанци то не би чинили драгољбно.

5. Код добровољног интернирања у такав завод, ово не би требало стављати у зависност од претходног стављања под туторство. Због своје јавности а и извесних формалности при томе, многи би избегавали да за времена сами оду у завод, те би се можда пропустило најбоље време за лечење.

6. Завод за лечење пијанаца треба да стоји увек под управом човека, који је из самог уверења анти-алкохолиста.

7. Завод треба да је уставовљен на основу какве добротворне задужбине, а не као државна установа.

8. Завод не треба да буде већи но толики, да може примити до 50 пијанаца. Сем тога управа завода треба да стоји у вези са разним друштвима анти-алкохолистичким, како би дотични, када се из завода пусти, имао пријатељских веза и потпоре, те да се сачува од могућег повраћаја пороку. Занимање пацијената треба да је обавезно. У заводу се ни по што не сме држати алкохолно пиће и све особље мора се држати потпуне абстиненције алкохолних пића.

9. Пијанци непоправљиви и којима морал потпуно недостаје морају се држати одвојено у нарочитим заводима. Исто тако у заводима за поправку и у казнионицама треба да се заведе најстрожа абстиненција од алкохола, јер би ово знатно припомогло поправци осуђеника, од којих је и иначе огроман проценат алкохолиста. (Наставиће се).

<sup>1)</sup> Aerztliches zur Trunksuchtsfrage. Zwei Vorträge. Hildesheim

## ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

## О поравнањима код општ. судова.

Од више општинских писара добили смо молбе, за објасњење о томе, да ли ће се поравнања која се врше пред општ. судовима, заводити у протокол суђења, и какву форму треба да имају.

На ова питања ми одговарамо да у сваком даном случају треба поравнање парничара довести у протокол суђења а извод истога одмах издати парничарима по наплати таксе. Спорна такса наплаћује се онако исто као и код редовних парница по вредности, па ма колика сума за поравнање износила, јер општ. судови по § 6., грађ. судског поступка имају право надлежности у овоме погледу и за спорове који прелазе две стотине динара, не опредељујући висину стопе.

Када парничари сами ради равнања долазе пред суд, онда се њихова изјава заводи у протокол суђења по тамо означеној форми. Онај који би шта имао да прима по том поравнању има се сматрати као поверилац, дакле тужилац и његово ће се име ставити у рубрику тужиоца, ко шта има да плаћа или да се обавезе за накнаду, сматра се као дужник, дакле тужени, и његово име долази у рубрику означену за туженога, затим се попуне оне рубрике, због чега је спор, колика је вредност и т. д.

Онда се бележи оно шта парничари, који су пред суд дошли, хоће и како су се поравнали. На пример:

Поравнање по спору

Милосава Петровића, земљоделца оvd.

противу

Марка Исајиловића, земљ. оvd.

због накнаде на летину од  
прошле године у  
вредности од 300 дин.

Председник суда

Кметови

Бележио писар.

Дођоше парничари сами пред суд па изјавише да су се у своме спору поравнали сами, и то хоће пред судом да изјаве, како би могли добити писмено то своје поравнање оверено од стране суда.

Изјавише: Марко Исајиловић зиратио је земљу Милосава Перовића, звану у потоку, две године дана на пола, по узајамном усменом уговору. Према палој летини на овој земљи у жити и кукурузу, а које у кошњи сена у доњем делу требало би да Милосав као сопственик на свој део прими које у жити кукурузу и сени количину која по данашњој пијаци износи три стотине динара. Како то Марко није измирио Милосаву у натури, то се поравнаше тако: да од овогодишње летине у месецу Јулу и Августу Марко буде дужан дати вредност у жити колико му је заостао до сада и која износи вредност 300 динара, или да му тада ову суму измири. Ако му буде ово измирење учинио у натури узмеће се цена производима по пијачној цени која ове године буде владала, према тој цени одмериће се и производи по количини предаје.

Ако у томе року Марко Милосава не измири онда на основу овога поравнања Милосав има права тражења наплате судским путем.

Ово је наш исказ пред судом.

Милосав Перовић  
Марко Исајиловић

Оверавају

Председник суда  
Кметови.

Писар

Сада одмах долази овакво решење:

Када парничари сами признају ово поравнање, које траже да и суд утврди, то општ. суд, као надлежан по § 6. грађ. суд. поступка са обзиром на § 144. грађ. суд. поступка

Решава

Да се ово поравнање уважава и као пуноважно оглашава. Поравнање издати парничарима у препису по наплати таксе.  
28. јануара 1900. год.

Председник суда

Писар

Кметови

При издавању оваквих поравнања парничарима, треба преписати сав извод из протокола суђења заједно са судским

решењем о уважавању поравнања са потписима оних који су поравнање и решење потписали па онда кад се то изврши, ставити овакву потврду:

Да је овај препис своје оригиналу који се у протоколу суђења овога суда под бр. .... налази веран — суд општине Н. тврди. Такса је наплаћена.

Бр....

28. јануара 1900. год.

Каменица

Писар

(М. П.)

Председник суда.

## Одговори на задатак

На постављени задатак у бр. 7. правилно су одговорили ови општ. писари:

Петар Чавић писар општ. дубљанске  
Мијаило Мандић писар општ. иверске  
Глиша Поповић писар општ. дејанске  
Живко Павић писар општ. дубљанске  
Милорад Милорадовић писар општ. лужничке  
Ђорђе М. Ђорђевић писар општ. пударске  
Благоје Н. Гајић писар општ. јеловичке  
Мића М. Зекић писар општ. засавичке  
Радојица Петрушић писар општ. подунавачке  
Ћира Поповић писар општ. станачке  
Лазар Ракићевић председник општ. лепеничке  
Светислав Планиничкић писар општ. лепеничке  
Радисав М. Ђорђевић писар општ. сибничке

који су се изјаснили да је пресуда неправилна и неоснована на закону, јер доиста суд је просто без икаквих доказа осудио туженог на плаћање дуга, о коме он ни сањао није. Пореска књига није доказ од обавези, јер се њом не доказује да је баш ту порезу на примљено имање од стране туженог обавезан онај део имања платити. После у истој пресуди нема ни по форми ни по садржини никакве правилности.

## ОПАСАН ДРУГ

кривична приповетка

Б. К. М.

(СВРШЕТАК)

— Но, шта је? рече иследник, правећи се као да не води много рачуна о ономе што се око њега збива. — Свршавајте разговор.

Они су ћутали.

Иследник баци оне хартије које је држао и тобож разгледао, устаде и стаде између Марка и Анђелка.

— Дакле, рече Анђелку, јеси ли му казао шта си имао?

— Казао сам, одговори овај.

— А шта он вели? пита даље иследник.

— Ништа, одговори Анђелко.

— Како ништа. Јесте или није, шта каже?

Анђелко ћути..

Иследник се окрете Марку.

— А Марко, где је пиштољ овог пријатеља?

— Ја не знам, одговори Марко, правећи рукама око себе кругове.

— Како не знаш?

— Па не знам.

— А по чему ти, пријатељу, мислиш да је баш Марко променио твој пиштољ? окрете се иследник Анђелку.

— Па ја ко велим није други долазио код мене сем њега, одговори овај.

— Лепо, лепо, вели иследник, али како ће он променити пиштоље кад није имао свога пиштоља? Биће да је он теби украо пиштољ?

При том стаде он испред Анђелка тако, да га сасвим заклони од Марка.

— А није украо, јок. Неће Марко то, одговори Анђелко. Погрешно, променио. А он је имао пиштољ свој, ено га код мене.

— Па, Марко, окрете се сад иследник Марку, кад не знаш где је пиштољ овога пријатеља, а та ми кажи где је твој?

- Продао сам га... у Шапцу...  
 — Ко ме?  
 — Једноме сељаку на пијаци.  
 — Како се зове он и одакле је?  
 — Не знам.  
 — Је ли видео ко кад си продао?  
 — Не знам..

За све то време Марко је кружио рукама око себе, а кошуља се тресла на њему, као кад је човек под њом у дрхтавици. Иследник испита о овоме протоколарно Анђелка и кад овај отиде, он се окрете Марку:

— Много што-шта ти не знаш. То ми се не допада. Размисли се добро... Ти си ушао у један њор-сокак. Тамо где мислиш да ћеш изаћи нема излаза. Врати се назад. Овамо је спас. Кажу све право и истинито. Што се више копрцаш све се више спутаваш, као мува у пауковој мрежи.

Марко је ћутао. — Казао је, рече, све истину. Он се још надао.

Неки унутрашњи глас говорио му је: „Не бој се. Још то није довољно да се прогласиш за крива. Нико те није видео кад си извршио дело. То је главно“.

Ваља нам приметити, да, у осталом, Марко није био глуп човек. То се у неколико види и из његовога држања и одговарања. При том он је учио два или три разреда гимназије...

Напослетку ненадно дошла је још једна околност.

З-ег јула, онога истог јутра, кад је нађен убијени Петар, нађен је у дебрчком потесу један коњ, коме се није знао сопственик.

Власт га је огласила за мангупа и као таквог продала.

Кунац коња, отишав са овим у Шабац, дознао је, да је истог коња продао погинуломе Петру, Милан Медић, каспин из Шапца. Отиде код овога и овај му то потврди, познавајући коња поуздано.

Кунац то достави иследној власти, која и ову околност испита и утврди.

Сад је већ било очевидно да је окрив. Марко убио Петра. Све ислеђење околности говориле су противу Марка.

Иследник је правио овакове закључке:

На колима Петровим, која су нађена на Милетином пољу, било је крви по предњем делу ових. Значи: да је Петар убијен на колима.

Правац ране, одозго доле, тврди, да је онај који је на Петра пуцао, био виши од Петра. А како је Петар био на колима, морао је убица бити на истима. Правац ране утврђује још и то, да је у тренутку убиства, убијени седео а убица више њега стојао.

По овоме, убица је морао путовати са убијеним. Иначе се не да ни замислити начин извршења дела.

Са убијеним пошао је из Шапца окрив. Марко. Он је са њим и продужио пут. Пред „Сокином“ механом одвојио се од овога у тој цељи, да га нико не види заједно са њим.

Изговор Марков, да је у 10. сати у вече стигао у Дебrc, лажан је. То се види из сведочења келнера механског.

По извршеном убијству, убица је сакрио или одбацио оружје. Зато код окривљеног Марка исто није нађено.

Одмах по извршеном делу, окривљени је на коњу убијенога дошао у Дебrc. То се утврђује нахоном коња.

О новцу, који је нађен код Марка, он није могао дати рачун. Кошуља му је нађена по једном рукаву крвава, а не доказује на који је начин искрвавио.

Био је збуњен и т. д. и т. д.

Иследник покуша још последњи пут да склони Марка на признање — али без успеха. Он је упорно остао при томе, да није убица и да је невин.

По овим основима оптужен је суду.

Суд га је осудио на петнаест година робије...

Кад му је саопштета пресуда Марко је у суду подвикнуо.

— Ха, дајте ми калем и хартије да напишем црногорском књазу, како се поступа са његовим Црногорцем.“

Тако је био добар глумац.

А кад је по извршеној пресуди спровођен за београдски град, на издржање осуде, један стари познаник Марков, запитао га је:

— Бога ти, Марко, кажи ми уби ли ти Петра? Сад што

је било — било. Ти си осуђен па био крив или прав. Али ја бих баш желео да знам јеси ли ти ово учинио?

— А шта мислиш ти? вели му Марко,

— Ја мислим да јеси, одговори овај.

— И јесам, брате, рече му Марко. Полакомио сам се на новац, убио ме Бог. Мислио сам сакрићу. И сакрио сам добро, али бадава. Не да Бог да се то сакрије.

Па сад, што ме осудише и које како. Млад, сам, издржао бих казну.

Али ме друго мори и хоће да умори.

Сваке боговетне ноћи, чим очи сведем и заспим, покаже ми се сиромаш Петар онакав каквог сам га гледао кад сам га вукао да га у Саву бачим. Тргнем се одмах из сна и више не заспим лако. Неспавање хоће да ме убије. Погледај ме какав сам се направио.

Доиста, од оног колоса, оног младог, здравог и бујног организма, остаде само кожа и кости. Очи утекле у главу. Страхоота је погледати га.

\*

После годину дана Марко је умро на робији.

## ЗЛОЧИН И КАЗНА

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

с руског Јеђта Угричић

42

„Разуме се, промрмља он за себе после једнога минута, с неким осећањем понижења, — разуме се, да се све те грдобе сада не могу ни улепшати ни загладити... не треба дакле ни мислити, него се ћутећи јавити и... вршити своје обавезе... такође ћутећи, и... и не молити за опроштај, и ништа не говорити, и... и већ, разуме се, сад је све пропало!“

И при свем том он је, облачећи се, разгледао своје одело брижљивије него обично. Другога одела није имао, а и кад би га имао, можда га не би обукао, — „баш нарочито не би обукао“. Али, у сваком случају, не треба остати циник и гадни алкавац: он нема права да вређа туђе осећаје, у толико пре, што је тим људма потребан и што га они сами зову себи. Одело је своје пажљиво очистио четком. Рубље му је свагда било доста добро; у том је погледу веома пазно на чистоту.

Тог се јутра умио људски, — код Настасије је нашао сапун, — измио је косу, врат и нарочито руке. Кад је дошло до питања: да ли да обрија своје чекиње или да их не брија (Прасковија Павловна је имала одличне бријаче, који су се сачували још после покојног господина Зарњицина), онда је питање чисто с неком љутњом решено против бријања: „Нека овако и остане! Могле би помислити, да сам се обријао ради... та сигурно би помислиле! Не, ни за шта на свету не!“

„И... и, што је главно, он је тако груб, прљав, понашање му је кафанско; и... и, рецимо, он зна, да је и он, макар и мало, али ипак уредан човек... ну, шта се има ту поносити тиме, што је уредан човек? Сваки је дужан бити уредним човеком, и то још у већој мери, па... па ипак (он осећа то) могло би се и о њему по штогод рећи... и ако не баш нечасно, али тек, тек!... А на какве је мисли долазио! хм... и то све да стави упоредо с Авдоњом Романовном! Ну, дабогме, до ђавола! Па нека! Баш ћу нарочито да будем овако прљав, мастан, кафански, па шта ме је стало! Бићу још гори!...“

С таким га је монолозима затекао Зосимов, који је преноћио у сали Прасковије Павловне.

Ишао је кући и одлазећи, хитао је да завири код болесника. Разумихин му каза, да овај спава као заклан. Зосимов нареди, да га не буде, док се сам не пробуди. А он обећа свратити око једанаест сахата.

— Само ако буде код куће, додаде. — Пих, до ђавола! Над својим болесником немаш власти, па лечи га сад! Да ли знаш, хоће ли он отићи њима, или ће оне доћи овамо?

— Ја мислим, да ће оне доћи овамо, одговори Разумихин, разумевши значај питања, — и говориће, по свој прилици, о својим породичним стварима. Ја ћу отићи. Ти, као доктор, разуме се, имаш више права него ја.

— Нисам ни ја свештеник; доћи ћу и отићи ћу; и без њих имам много посла.

— Само ме једно узнемирује, прекиде га Разумихин, на-  
мрштивши се; — јуче сам се, онако пијан, избрљао пред њим,  
идући кући, о разним глупостима... о разним... између осталог,  
да се ти бојиш, као да је он... наклоњен лудилу...

— Ти си се и пред дамама јуче о томе избрљао.

— Знам да је глупо! Ако хоћеш истуци ме! А шта, да  
ли си ти одиста у то био ма колико убеђен?

— Та глупост, кажем ти; како убеђен! Сам си га описао  
као мономана, кад си ме њему одвео... Е, а ми смо јуче још  
потпирили ватру, ти то јест, оним приповеткама... о молеру;  
красан разговор, кад је он, можда, и сам с тога памећу по-  
мерио! Кад бих ја знао потанко, шта се тада у полицији де-  
сило, и да га је тамо некаква животиња том сумњом... увре-  
дила! Хм... не бих допустио јуче онакв разговор. Та ти лу-  
даци из једне капи граде море читаво, невероватне им се ствари  
на јави причиншавају... Колико се сећам, јуче ми се из оне приче  
Замјетовљеве половина ствари разјаснила. Него шта! Ја знам  
за један случај, како је неки четрдесетогодишњи ипохондрик  
заклао осмогодишњег дечака, зато што није био у стању да под-  
несе свакодневне подмевке његове за столом! А овде, он сав  
у дроњцима, а дрзак полицијски чиновник, па почетак болести  
и таква сумња још! Претераном ипохондричару! Који је још  
уз то честољубив и сујетан! Па овде, може бити, и јесте све  
тежиште болести његове! Тхе, ђаво би га знао!... Да, збиља,  
тај Замјетов је у самој ствари пријатан дечко, само... хм... боље  
да није све оно јуче испричао. Страшан је брбљавац!

— Па коме је испричао? Мени и теби?

— И Порфирију.

— Па шта је с тим, ако је и Порфирију?

— А имаш ли ти какав год утицај на њих две, на мајку  
и сестру? С њиме би требале данас пажљивије...

— Сложиће се! невољно одговори Разумихин.

— И због чега он тако не може да трпи тога Лужина?  
Човек је новчан, њој, како изгледа, није непријатан... а оне,  
пак, немају ничега? А?

— Ама зашто ти то испитујеш? викну раздражено Разу-  
михин: — откуд ја знам имају ли штогод или немају? Питај  
сам, можда ћеш и дознати...

— Пих, како си по кадшто глуп! Још си од јуче маму-  
рап... До виђења; захвали од моје стране твојој Прасковији  
Павловој за преноћиште. Закључала се, на мој бојжур кроз  
врата није одговорила, а умала је у седам сахата, самовар су  
јој кроз ходник пронели из кујне... Нисам имао част ни лице  
да јој видим...

Управо у девет сахата стигао је Разумихин у станове  
Бакаљејевљеве. Обе су га даме већ давно, давно очекивале  
нервозним нестрпљењем. Устале су око седам часова, ако не  
и раније. Он уђе мрачан као ноћ, клањајући се нескладно, за-  
што се одмах наутри — разуме се, на себе. Правио је рачун  
без крчмара: Пулхерија му Александровна на мах притрча,  
дохвати га за обе руке и у мало што их не пољуби. Он бо-  
јажљиво погледа на Авдошу Романовну; али и на томе поно-  
ситом лицу било је у овом тренутку толико израза признања  
и пријатељства, тако пуно и неочекивано поштовање (у место  
подсмешљивих погледа и нехотичног, рђаво скривеног пре-  
зрења!), да би му одиста било лакше, да су га дочекале пре-  
корима, а овако га је већ и сувише збунило. На срећу, тема  
за разговор била је готова, и он се брзо за њу закачи.

Чувши, да „се још није пробудио“, али да је „све у реду“,  
Пулхерија Александровна изјави, да јој је то и повољније, „јер  
је њој веома, веома, веома потребно, да се претходно о њему  
још разговори“. Затим је дошло питање о чају и позив да пију  
заједно; ни оне га још нису пиле очекујући Разумихина. Ав-  
доша Романовна зазвони, позиву се одазва некакав прљав одр-  
панко и њему се нареди за чај, који најзад би и послужен,  
али тако гадно и тако непристојно, да су се даме стидиле.

Разумихин енергично опсова стан, али сетивши се на Лу-  
жина, ућута, збуни и необично се обрадова, кад питања Пул-  
херије Александровне почеше најзад падати без прекида.

Одговарајући на њих, разговарао је три четврти сахата,  
непрестано прекидан и запиткиван, и стигао је да изређа све  
најглавније и најважније чињенице, које је само знао из по-  
следње године живота Родјона Романовича, завршивши опшир-  
ним излагањем о његовој болести. Он је, у осталом, много изо-  
ставио, што је и требало изоставити, између осталог и о при-

зору у полицији са свима последицама. Причање су његово  
жудно слушали; али кад је помислио, да је већ свршио и за-  
довољио своје слушатеље, показало се, да за њих као да није  
још ни почињао.

— Реците, реците ми, како мислите... ах, опростите, ја  
још до овога тренутка не знам како се зовете? похита Пул-  
херија Александровна да каже.

— Димитрије Прокофич.

— Дакле, Димитрије Прокофичу, ја бих веома, веома радо  
хтела да знам... како у опште... гледа он сада на ствари, то  
јест, разумите ме, како да вам то кажем, то јест боље рећи:  
шта он воли а шта не воли? Да ли је увек тако раздражљив?  
Какве су му жеље и, тако рећи, снови, ако је могуће тако се  
изразити? Шта на име, има сада на њега нарочитог уплива?  
Једном речи, желела бих...

— Ах, мамице, та како је могуће на све то тако наје-  
данпут одговорити! примети Дуња.

— Ах, Боже мој, та ја никако, никако нисам очекивала,  
да га таквог затекнем, Димитрије Прокофичу.

— То је већ сасвим природно, одговори Димитрије Про-  
кофич. — Ја немам мајке, е, а стриц сваке године долази овамо  
и готово сваки пут не може да ме позна, чак ни по спољаш-  
ности, а то је човек паметан; ну, а за три године нашега  
растанка протекло је много воде. Па и шта да вам кажем?  
Година је дана и по како се познајем са Родјоном: мрзиво-  
љаст, мрачан, поносит и охол; у последње време (а, може бити,  
и много раније) сумњало и ипохондрик. Великодушан и добар.  
Не воли одавати своје осећаје, и пре ће учинити какву суро-  
вост него да се речима изјада. По којипут, у осталом, није ни  
мало ипохондричан, него просто хладан и без осећаја до не-  
човечности, баш као да се у њему два сасвим супротна кар-  
актера наизменце замењују. По кадшто је страшно ћутљив!  
Све он нема времена, све њему неко смета, а овамо лежи и  
ништа не ради. Није подсмевало, и то не зато, што не би био  
досетљив, него баш нема времена за такве лудорије. Не до-  
слуша, што му се говори. Никада га не занима оно, што све  
остале у даноме тренутку занима. Цени себе ужасно високо  
и, како изгледа, не баш без икаква права на то. Па, шта ћете  
још?... Мени се чини, да ће ваш долазак бити за њега од нај-  
спасоноснијега утицаја.

— Ах, да хоће Бог то дати! узвикну Пулхерија Алек-  
сандровна, намучена одговорима Разумихиновим о њеноме Рођи.

А Разумихин најзад погледа мало смелије на Авдошу Ро-  
мановну. Он је често на њу погледао за време разговора, али  
летимично, само на тренутак, и одмах би окретао поглед од  
ње. Авдоша је Романовна час седала за сто и пажљиво слу-  
шала, час устајала опет и стала, по своме обичају, ходати из  
угла у угао, скретивши руке, стиснувши усне, овда онда за-  
питавши по штогод, не прекидајући ходања, замишљена. И она  
је имала обичај, да не дослуша, што се говори. На њој је била  
некаква лака, угасита хаљина, а око врата повезена бела про-  
зрачна пантљика.

Разумихин је, по многим знацима, одмах приметио, да су  
њихове прилике биле до крајности бедне. Да је Авдоша била  
одевена као краљица, изгледа, да је се он ни мало не би бо-  
јао; али сад можда баш зато, што је овако сиротињски оде-  
вена, и што су му пале у очи све њихове јадне прилике, ње-  
гово се срце испуни страхом, и он се стаде плашити за сваку  
своју реч, за сваки покрет, што је, разуме се, морало бити  
негодно за човека, који се и без тога није много уздао у себе.

— Ви сте исказали много занимљивости о карактеру бра-  
товљевом и... исказали беспристрасно. То је лепо; ја сам ми-  
слила, да га ви мало сувише поштујете, примети Авдоша Ро-  
мановна с осмејком. — Изгледа, а то ће сигурно и бити, да  
се уз њега налази нека женска, додаде замишљено.

— То нисам казао, а, у осталом, можда и у томе имате  
право, само...

— Шта?

— Та он никога не воли; може бити, да никад неће ни  
волети, одсече Разумихин.

— То јест, ви мислите, да није у стању, да воли?

— А знате ли, Авдоша Романовна, да и ви сами страшно  
личите на свога брата, баш у свему! лупну он наједанпут, чак  
и за себе самог неочекивано, али у исти мах сетивши се свега,  
што је још овога тренутка њој говорио о брату, поцрвене као

рак и ужасно се збуни! Авдоћа Романовна није могла да се не насмеје, гледећи на њега.

— Што се тиче Рође ви се обадвоје можете варати. Прихвати у неколико увређена Пулхерија Александровна. — Ја не говорим о садашњици, Дуњице. То, што Петар Петровић пише у том писму... и што смо ја и ти претпостављале, — можда није истина, али ви не можете да замислите, Димитрије Прокофију, како је он фантастичан и, како да то кажем, ђудљив. Ја у његов карактер нисам могла никад да проникнем, па чак ни кад му је било само петнаест година. Уверена сам, да је он и сад у стању да са собом наједанпут уради тако што, што ни један човек никад и не помишља учинити... Та не треба нам далеко ићи: да ли вам је познато како ме је, пре године и по, запрепастио, потресао, и, мало те не, сасвим убио, кад је био дошао на мисао да се ожени са том, како се... са њерком те Зарницине, своје газдарице?

— Знате ли ви штогод тачније о тој историји? упита Авдоћа Романовна.

— Мислите, ватрено настави Пулхерија Александровна, да би га тада задржале моје сузе, моје молбе, моја болест, може бити, од туге, па и наша сиротиња?... Најспокојније би он прекорачио преко свију препрека. А зар нас он, та зар нас он не воли?

— Он са мном није никада и ништа лично говорио о томе догађају, опрезно одговори Разумихин. — али сам ја што шта слушао од саме госпође Зарницине, која такође није од оних, што много причају, и оно, што сам чуо, у неколико је чак и чудновато.

— А шта, шта сте чули? запиташе обе жене у исти мах.

У осталом, ништа тако и сувише особито. Само сам дознао, да тај брак, који је био већ сасвим угођен а није се извршио само због смрти невестине, није био ни самој госпођи Зарницини ни мало по вољи... Осим тога, кажу, да невеста није била чак ни лепа, то јест, причају, да је била шта више и ружна... и непрестано болешљива, и... и чудновата... али у осталом, изгледа, и с неким добрим странама. Насигурно је било каквих добрих страна; иначе не би било могуће ништа разумети... Мираза такође никаквог, та он на мизантропичан начин рачунао... У таквој је ствари уопште тешко судити.

— Ја сам убеђена, да је она била ваљана девојка, укратко примети Авдоћа Романовна.

— Нека ми Бог опрости, али ја сам се тада ипак обрадовала њеној смрти, ма да и не знам, ко би кога унесрећно: да ли он њу или она њега? заврши Пулхерија Александровна; затим опрезно, устежући се и непрестано погледајући на Дуњу, што је овој било очевидно непријатно, стаде опет расцитивати о јучерашњем призору између Рође и Лужина. Јасно је, да ју је тај догађај узнемиравао највише, доводио је до страха и трепета.

Разумихин проприча све изнова у појединостима, али овога пута додаде и свој суд: он је отворено окривило Раскољникова за нарочито спремљену увреду Петру Петровићу, у овај мах веома га мало правдајући његовом болешћу.

— Он је то још пре болести смислио, додаде најзад.

— И ја тако мислим, рече Пулхерија Александровна, као убијена. Али је њу веома изненадило, што се Разумихин о Петру Петровићу у овај пар изразио тако опрезно, па, шта више, као и с неким поштовањем. То је зачуло и Авдоћу Романовну.

— Па какво је ваше мишљење о Петру Петровићу? није се могла уздржати да не упита Пулхерија Александровна.

— О будућем мужу ваше кћери ја и не могу бити друкчијег мишљења, одсечно и ватрено одговори Разумихин, — и ја то не говорим само из бесмислене учтивости, него зато... зато... па, макар и само зато, што је Авдоћа Романовна сама, драговољно, удостојила својим избором тога човека. А што сам га јуче онако ружио, то је зато, што сам јуче био гадно пијан и још... луд; јест, луд, изгубио главу, сишао с ума, потпуно... и данас се стидим због тога!... Он поцрвене и ућута.

Авдоћа Романовна се узруја, али не прекиде ћутање. Није изустила ни једне речи од оног тренутка, од како су почели говорити о Лужину.

А Пулхерија се Александровна, међутим, без њене помоћи налазила очевидно у неодлучности. Најзад запињући и непрестано гледајући у њерку, изјави, да се сада неисклазно брине због једне околности.

— Видите, Димитрије Прокофију, отпоче она... — Ја ћу да будем потпуно отворена према Димитрију Прокофију, Дуњице?

— То се већ разуме, мамице, примети Авдоћа Романовна, подстичући је.

— Ево у чему је ствар, пожуре се ова, као да јој је стена сваљена са срца допуштењем да искаже своје зло. — Данас смо, сасвим рано, добили од Петра Петровића писмо, као одговор на наш јучерашњи извештај о доласку. Видите, он је јуче требао да нас дочека, као што је и обећао, на самој станици. Уместо тога, на станицу нам је у сусрет био послан некакав лакеј, са адресом овога стана и да нам покаже пут, а Петар Петровић је поручио, да ће нас лично посетити овде данас пре подне. Уместо тога стигло је јутрос од њега ето ово писмо... Најбоље ће бити, да га сами прочитате; ту лежи оно, што ме веома узнемирава... ви ћете одмах и сами увидети, шта је то, и... кажаћете ми своје отворено мишљење, Димитрије Прокофију! Ви најбоље познајете карактер Рођин и можете нас најбоље посаветовати. Унапред вам кажем, да је Дуњица већ све одлучила, одмах на првом кораку, али ја, ја још не знам, како да се нађем и... и све сам чекала на вас.

Разумихин отвори писмо, датирано јучерашњим даном и прочита ово:

„Милостива госпођо, Пулхерија Александровна, част ми је известити вас, да вас, због изненадних препрека, нисам могао дочекати на железничкој станици, пославши с том поруком човека, веома уметнога. Исто се тако лишавам части, да се сутра рано са вама састанем, због неодложних сенатских послова а и да не бих сметао породичном састанку вашем с вашим сином и Авдоће Романовне с њеним братом. Али ћу имати част посетити вас и поздравити у вашем стану тек сутра после подне тачно у осам сахата, при чему се усуђујем да искажем важну и, додајем томе, веома потребну молбу своју, да на нашем заједничком састанку не буде и Родјон Романић, јер ме је он беспримерно и неучтиво увредио, кад сам га јуче посетио у болести, а, осим тога, треба лично с вама да се неизоставно и опширно објасним о извесној ствари, о којој желим да сазнам ваше властито тумачење. При том имам част унапред вам рећи, да ћу, ако, противно овој молби, застанем тамо Родјона Романовића, бити принуђен одмах се удалити, и онда већ припишите себи, што даље буде. Ово пишем с том претпоставком, да Родјон Романић, — који се за време моје посете показао веома болним, па је кроз два сахата наједанпут оздравио, — може, дакле, пошто већ излази из куће, и вама доћи. А о томе сам се уверио својим рођеним очима у стану једног, коњма прегаженог, пијанице, који је од тога умро, чијој је кћери, девојци јавно познатог владања, ваш син дао јуче око двадесет и пет рубаља, бајаги за погреб, чему сам се веома зачудио, знајући колико сте се намучили, док сте скупили тај новац.

Овом приликом изјављујући своје нарочито поштовање уваженој Авдоћи Романовној, молим вас да примите уверење о осећајима смерне оданости

вашег покорног слуге

И. Лужина.“

(Наставиће се).

## ГОЛИШАВИ УБИЦА \*)

Ја ратујем не питајући за савет никога.  
Бонапарта.

Када Пјер Лирије изиде из тамнице, нађе се он без рада и хлеба.

Беше осуђен, у двадесет петој години за крађу с обијањем у једној кући, у коју мало пре тога ступио беше као собни послужитељ. У тамници је научио правити мале плехане комадиће за узице на обући. Али, у маломе граду у унутрашњости, где га надзор главне полиције примораваше боравити, било му је савршено немогуће користити се овим, са свим специјалним занатом. С друге стране, није требао ни помишљати да опет ступи у службу као слуга. Пјеру Лиријеу беше у изгледу невоља и глад.

Он промисли, да би радећи дуго и много, кад би случајно било посла, једино тако могао успети, да не скана као цето.

\*) Из прича Жана Ришлена: „Чудновати смртни случајеви“.

А, рече у себи и супротно, да кад би извршио нов какав злочин, могао би сместа доћи не само до парчета хлеба, већ можда и до богатства. Није двоумио, већ изабра ово друго.

Какав злочин да учини? То беше у питању. На првом месту треба да се умакне од очију правосуђа. Пјер Лирије отиде из града, у који беше протеран.

Без паре у шпагу, проводио је мучан и невољан, скитнички живот, идући једнако напред, просећи кришом, спавајући под ведрим небом или у житницама, онако мршав, блед, дроњав, чекајући згону, одбијајући је када се не показиваше доста поуздана и доста лепа, обилазећи крадом околоства као лисица око кокошињака, спреман на сваку патњу до часа, у ком би се могао наплатити за свој пост, прождирући плен, којем се једнако надаше.

Једнога дана спази он да је у Шампањи, у свом завичају. Тамо је био одагнат не знам каквом злом коби, без сумње оним животињским нагоном, услед којег се изагнана животиње враћају у шуму, где им је легло.

Најпре га обузе страх. Да га не познаду! Увукао би се да може у мишју рупу! Беше пропао! Обузе га жеља да се натраг врати.

Размишљање га задржа. Како би га могли познати? Отишао је из завичаја у дванаестој години, као румено плаво дете, враћао се у четрдесетој години, бронзаног лица, дуге браде, упалих образа, седе косе.

За тим наступи врло правилно размишљавање. Колико је изгубио прилика због незнања свуда, куда је прошао, јер не познаваше ни места ни особа! Овде, на против, и поред измена, што су настале за времена његова одсуства, знао је много које шта. Ово беше као са свим нађено. Довољно је било да се добро подсети.

Пјер Лирије подсети се.

Од прилике на десет миља од места на којем беше, био је некада, у селу званоме Низи-ле-Конт, један врло богат дом и без чељади. Беху ту човек и жена Берлови, које у селу називаху *Бери-паре*.

Пјер их је врло добро познавао. Онда, кад је био деран и сељак, служио је код њих као слуга по јевтину цену.

Био је познат са свима навикама и познавао је све кутове куће.

Знао је да су главна врата према путу била висока и окована јаким гвозденим полугама; али је знао и то, да су дрва на дну врата морала израстити, те да се може, успуздавши се на ова дрва, шта више продрети и у врт. Знашаше да се из врата није ноћу улазило у кухињу, увек затворену свакога вечера; али, знашаше такође и то, да је перионица била одвојена од спољне стране само танким зидом од цигаља. А, тај зид лако је било срушити, па кад се већ допре у перионицу, онда се дошло и у кухињу. Одатле се пролазило у велику дворану, где испод часовника беше кључ од степеница. Горе на врх степеница беше соба за оставу ствари, где је некада ређао метле; а иза те собе, спаваћа соба Берловљевих. Ту се већ добро не сеђаше. Никада не беже ушао у ту собу. Само ју је виђао кроз одшкринута врата. Нејасно се сеђао да је постеља била на дну, поред великог и јаког ормана од старе растовине, са шаркама од бакра. Ту је почивало тако одавна гомилано благо *Бери-пара*, а тако ватрено жељкано од Пјера Лиријеа.

Чим му је та успомена пала на ум, план је његов био утврђен. Најпосле је нашао стрпељиво ишчекивану прилику. Требало је тамо ићи, отићи тамо ни од кога невиђен, размотрити да ли што год није измењено, употребити васколику смотреност коју мудрост изискује, и радити с крајњом смелошћу.

Он пређе за две ноћи десет миља, што га одвајаху од Низи-ле-Конта. Проведе читав један дан скривен у шуми, у дну влажне пећине, с ногама у води, не једући. Али, бар кад стиже око два сахата у јутру, у кућу Берловљевих, беше сасвим уверен, да га нико није на путу срео.

У улици, што иде дуж стражње стране врата, наиђе он случајно на њиву, засађену шаргарепом, са које узабра какав такав ручак.

И тако, окусивши нешто мало, али подржаван грозничавом жељом за успехом, успужа се он на зид, који беше спроћу стражњег зида Берловљевих. Када се већ попе на врх,

он се исправи колики је дуг, и не помишљајући да може изгубити равнотежу; па, згрчивши се, скочи далеко на другу страну улице, на једно дрво у врту.

Шум од његова скока у грање разбуди суседног пса, који стаде лајати. За неколико минута настаде читав концерт од урлања, што се једно другоме одазиваху, али, који се мало по мало стиса. Још се чуо последњи удаљен лавез некога овчарскога пса, што је стражарио тамо доле у пољу. Све по ново постаде мирно. Пјер Лирије попица се по удовима, виде да није никакву кост скрхао, па стаде размишљати.

Много је значило бити у врту; па опет, то није ништа значило. И доиста, Пјер Лирије упао је ту насумце, гоњен недољивом жељом, да тако сврши са злом срећом; али, он шта више не знашаше, да ли су Берловљеви још живи и станују ли још у кући. Ништа за то! Рекао је у себи да је требао доћи, да би било нерасудно да се обавештавао, и да ће најзад бити с тим начисто у току једнога дана, што ће провести на врху дрвета. Ако буду нови власници, он ће се вратити потоње ноћи. Ако ли су Берловљеви ту, њихов је новац вредео толико муке, да би се задоволио.

Чекајући док сване, сиђе он да потражи што за јело. Није се бојао да ће затећи каквога пса, по што у оточишњем концерту није чуо никаква лавежа од стране куће. Он дакле смело пође у двориште за живину.

Беше то и сада онакво исто двориште са свињцем на левој и шталом на десној страни. У штали нађе само једну краву која се прво подиже, као заплашена кад он приступи, али коју он с места умири говорећи јој и тапшући је по трбуху. Након неколико минута, држао је да ју је доста умирио, те се није бојао ухватити је за сису, па је сисао вруће млеко, што га особито поткрепи. У алову за свиње попица руком и сасвим се обесели кад наиђе на велику парчад хлеба с мекињама, чиме напуни шпагове, без и најмање одвратности. Био је то заостатак од њихове хтране за сутра дан. Исто тако набра нешто воћа у врту, али опрезно, да не би издао да је неко дошао. Пошто беху извршене све ове претходне спреме, одложи он за потоњу ноћ оно што се управо тицало злочина, па потражи постелу да се до зоре одмори.

Премери оком један необично дебео и чворноват брест, па се на њ успужа. Око средине дрвета, стабло без сумње беше издубљено громовним ударцем, те представљаше оно, што се у том крају називље *колеваком*. Пјер Лирије леже унутра. Било је ту као у тврдој колевици, краткој и дубокој. Главно је то, да се ту могло спавати, а да нико не види и да се не боји пасти.

Пјер Лирије, изнурен од умора, заспа пред што ће злочин извршити, ни мање ни више, већ као оно Наполеон пред битку код Аустерлица.

Сунце је златило паукове мреже, исплетене измеђ грана крушака, а роса се одавно беше сасушила на поврћу, када се пробуди.

Прво нешто, што виде кроза лишће свога бреста, био је сâм чича Берло, што је надгледао у дворишту за живину. Пјерово срце закуца од радости.

Да, управо старац је био ту, ходајући тамо амо, с храном у руци, делећи жито пернатој животињи. Вабио је: *аију, аију, аију*, а кокошке су се тискале и гурале, бијући крилма, с накрешеним перима, да добију зоби. За тим отиде у кухињу, потражи ведро пуно масне воде, по коме пливаше парчад хлеба и остац од кромшира, па даде оброк свињама, што су јеле жито из алова.

Ово подсети Пјера Лиријеа да је гладан. Он извади из шпага хлеб с мекињама и воће, па ћутећи доручкова, мислећи како ће све испасти по жељи.

И доиста, пошто је чича Берло сâм обилазио своје двориште за живину, значило је да није имао слуге и да је био са свим сâм у кући. Највише да је ту могао имати са собом и баба-Берлотову.

Од прилике до једанаест сахата остаде старац, које у дворишту а које у врту, прекопавајући, преврћући земљу, дељући и цуњајући.

У једном тренутку, Пјера Лиријеа обузе страх. Пролазећи мимо једне крушке, Берло посматраше пажљиво плодове њезине, па спази да нема два. Нехотице баци поглед на зидове врта и дрвета у дну. Изгледаше да сумња, да је неки крад-

љивац долазио код њега. Слеже раменима, као да хоће да рече: „То је немогуће“.

Па, ипак га то видљиво мучаше, те је хтео бити с тим на чисто.

— Пјере! повика он на један пут.

Пјер Лирије задркта при том имену, као да је то он позиван. Он се још већма угура у своју *колевку*.

На Берлотов позив, кухињска се врата отворише, и отуда изиде дечко од десет до дванаест година, румен и плав.

Пјер Лирије задркта још већма. Изгледаше му, као да је он сам из кухиње излазио. Беше то онакав исти мали сељак, какав он некада беше. Друга мисао учини да заборави на ово привиђење, те да схвати стварност.

— Пјере, рече Берло, опет си ми крао крушке.

— Ох! не, господине, одговори гамен. Заклињем вам се да нисам. Како бих вам могао покрасти крушке? Сад сам се вратио из поља, напасао сам краву, а ви сте ми сами јутрос отворили кухињска врата да у шталу отидем, и велику капију кад сам ишао у поље.

— Ти си мали неваљалац. Ко ми јамчи да ниси долазио ноћас у врт?

— Ох! господине. По Богу, зар је то могуће, кад је све затворено поћу у кући?

— Хе, хе, хе! Докажи ми да ме ниси покрао?

— Ох! господине, кунем вам се да то нисам ја! Ето доказа!

Пјера Лиријеа спопаде тада самртни страх уобразивши да је малиш нешто видео. Али, не: доказ што је хтео дати, била је само свечана клетва, уобичајена код деце, а која се састоји у томе: да се мегне крст на се, за тим да се подигне десна рука и пљуне на земљу.

Без сумње, поколебан овом заклетвом, Берло се задовољи тиме што повуче Пјера за ухо, вративши се с њиме дома.

Изби дванаест сахата.

Храпави звук сеоскога звона беше једини звук, што поремети овај тихи час. Једва да су једна или две кокошке још кљуцале овде онде по ђубришту близу штале. Свиње бежу очистиле свој алов, па су се склониле биле да спавају у дну своје колибе. Врапци бежу отишли, по што су неколико пута кљунули кљуном у воће, и ако је велики сламни шешир намештен био на једну крушку, да послужи као страшило. Одлетели су били у поља, где су после подне пљачкали. Сељаци су чинили као и они, па су се вратили на рад, после обода. Ништа се није мицало у селу. Само се нејасна нека зука чула у пољу, као да земља уздисаше, спавајући на сунчевој светлости.

(Наставиће се).

### ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

**Милан Анђелковић**, лопов. Родом је из села Делца, ср. белопаланачког, окр. пиротског; има му 31 година, омален, плав; плавих бркова, очију граорастих. У последње време занимао се пиљарском радњом у Реснику, али по свима знацима, то му је занимање било привидно, јер изгледа да је се ту настанио ради успешнијег вршења крађе из железничких вагона.

Још док је био скретничар у Вел. Плани, он је у 1895. години на тамошњој станици украо из вагона две трубе сукна, али је ту ствар тако вешто у своју корист замрсио, да је повукао на одговорност цео станични персонал пред комисијом за то одређеном, а он се извукао од одговорности као — невин.

У 1898. год. као скретничар у Нишу, ноћу између 15. и 16. јуна исте године, отворио је пломбу са једног вагона и ушао да краде; али, пре но што је ово извршио буде при-



мећен и у вагону ухваћен. Код пиротског првост. суда за ово буде ослобођен као невин, јер се вешто изговорио: да је у вагон ушао пијан ради спавања.

Као отпуштен из службе, он се новембра пр. год. настани у Реснику, ср. врачарског и ту отпочне пиљарску радњу. Са непронађеним саучесницима, 10. фебруара у вече, скине пломбу са једног вагона теретног воза, који је путовао за Београд, и из овога извуче две бале зверињих кожа у вредности 3500 динара. Коже је распродавао по Београду и Обреновцу.

Сад је у рукама власти и под ислеђењем.

Ко би ма шта знао да каже у прилог проналаска саучесника, моли се да достави кварту савамалском или Управи града Београда.

### ИЗ АЛБУМА НАЧЕЛНИКА СРЕЗА РАСИНСКОГ

**Влајко Вучковић** звани „Чарлама“, родом из Витанца, ср. деспотовачког, окр. моравског, коцкар и кесарош.

Фебруара 5. ове године Влајко је похарао Милоша Јовановића, сељака из Ђићевца, среза расинског, одневши му 310 динара у банкама на овај начин:



Милош је са неколико својих сељана отишао био у Ниш ради куповине волова и одседне на преноћишту у механи званој „Црвени крст“. „Чарлама“ знајући да ови сељани имају новаца, придружи им се и са њима заједно одседне у исту механу. Кад су сви сељани поспали Влајко се привуче Милошу, ножем му расече гуњ, извуче 31 банку и одмах ухвати пут из механе. Кад је стигао у Ђунис, намеран да одатле отпугује у Ђуприју, чекајући на воз, он се у механи ђуниској толико напије да скрене на се пажњу општинске власти. Председник га ту ухвати и спроведе среском начелнику у Крушевац, где приликом истраге он призна да је у Нишу похарао Милоша.

Влајко је омален човек, плав, има велике плаве бркова, скоро увек носи сељачко одело, јер сад међ сељацима и тражи своје жртве.

Осуђиван је и на робију, одакле је пуштен 22. фебруара прошле године. Последња осуда била је на 6 година робије

капетану и једном марвеном лекару у Алексинцу.

Начелник среза расинског актом од 16. пр. м. Бр. 2746., моли све полицијске власти у земљи, да му се обрате са доставом, ако је Влајко ма где још какво казнимо дело извршио.

### Т Р А Ж Е С Е

**Јордан син Ташка Митића** из Врање. отумарао је пре 7. година, незнано куда. Лични опис Јорданов непознат је. Начелство округа врањског, актом од 25. фебр. т. г. Бр. 1575, моли све власти, да Јордана потраже и о проналаску извести начелство. О проналаску Јордановом може се извести и Упр. гр. Београда с позивом на на Бр. 4680.

**Зарије** син поч. Анђелка Милутиновића, из Гласовка, среза прокупачког, округа топличког 11. овог месеца, отумарао је незнано куда. Зарије има 18—19 година, стаса средњег, образа дугих, без браде и бркова, у опште црномањаст. Начелство округа топличког, актом од 23. фебруара, тек. год. Бр. 1442,

моли све власти да Зарија пронађу и о проналаску извести начелство. О проналаску Заријином може се јавити и Управи града Београда, с позивом на Бр. 4383.

**Спира — Сотир — Јовановић**, бив. закупац Нишке Бање, за чији се рачун налази у каси начелника среза третеничког, депонована сума у 157. динара коју су суму његови дужници: Живко Лазаревић, из Крајева, Илија Живковић и Драгомир Мутавдић, оба из Вел. Дренова, положили, по пресуди првостепеног крушевачког суда од 7. авг. 1892. г. Начелство округа крушевачког актом од 20. фебр. т. г. Бр. 1775. моли све власти да Спиру пронађу и о проналаску извести начелство среза третеничког с позивом на Бр. 8111, а о проналаску Спирином може се известити и Управа гр. Београда, с позивом на Бр. 4357.

### СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА.

Из суднице општине клењске, округа пожаревачког, непознати лопов украо је (9) девет комада сточних пасоша под Бројем 6773, 6774, 6775, 6776, 6777, 6778, 6779, 6780, 6781, а под серијом »С. П.«. Приликом вршења крађе, лопов је неправилно одсекао пасоше тако: да је половина марке сваког комада остала на уникату и на један пасош нема целу марку. Начелство округа пожаревачког, актом од 26. фебруара т. год. Бр. 3024., скреће пажњу властима, да строго мотре на лица која би пасоше под означеним бројевима показала, па кога ухвате, да одмах извести поменуто начелство. О ухваћеним лоповима и пасошима може се известити и Управа гр. Београда с позивом на Бр. 4797.

### ПОТЕРА

**Љубомир Бошковић**, звани »Љупче«, лопов, коцкар и варалица, чију смо слику неколико пута у нашем листу доносили, због разних кривица његових, — побегао је из притвора канцеларије среза беличког, где је издржавао судску осуду.



Љубомир има 24. године, стаса омаљеног, дежмекаст, црномањаст, бркова малих, брија се, очију жућкастих, говор му је брз и танак. Ради

лакшег проналаска доносимо обе слике његове. Начелство округа моравског, актом од 26. пр. м. Бр. 2479, моли све власти, да Бошковића пронађу и њему стражарно спроведу. Пронађени Љубомир може се спровести и Управи града Београда, с позивом на Бр. 4574.

Опширнији опис о Љубомировој кривици изнет је у 4. броју нашега листа од ове године на страни 31.

**Стојан Станковић**, самарџија из Шимица, а родом је Криворечанин у Турској, 25. фебруара ове године у вече убио је из пушке у шуми Вељу Миљића, из Бачевине, па незнано куда побегао. Стојан има 20. година, стаса је средњег, дугих образа, у опште плав. Од одећа има на себи половне чакшире

и гуњ од сигавог сукна, на ногама просте опанке. Начелник среза јабланичког депешом од 29. фебр. т. г. Бр. 3126, моли све власти да Стојана пронађу и њему стражарно спроведу. Пронађени Стојан може се спровести и Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 4726.

**Чедомир Комненовић**, из Босне, извршио је крађу на опасан начин Арсенију Прокићу, мех. из Доњ. Шаторње, па незнано куда побегао. Чедомир има 16—18 година, стаса је средњег, танак, у опште црномањаст; од одећа има на себи сељачки гуњ, панталоне, кошуљу од шареног цица, на глави шајкачу, а на ногама опанке. Начелство округа крагујевачког, депешом од 28. фебр. т. г. Бр. 3391, моли све власти, да Чедомира пронађу и начелству спроведу. Пронађени Чедомир може се спровести и Управи града Београда, с позивом на Бр. 4588.

**Илија Младеновић**, председник општине вел. банинске, у срезу лужничком, решењем начелника среза лужничког, стављен је под кривичну истрагу и у притвор, али пре но што му је решење саопштено, Илија је побегао незнано куда. Илија има 45. година, раста високог, крупан, у опште црномањаст, од одећа има на себи горњу хаљину, јелек и чакшире од црног сукна, на глави шубару, а на ногама чизме. Начелство округа пиротског депешом од 26. фебр. т. г. Бр. 1650, моли све власти да Илију пронађу и њему стражарно спроведу. Пронађени Илија може се спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 4198.

**Тома Јевтић** из Грачанице и **Милан Максимовић** из Горице, у округу подринском, решењем шабачког првостепеног суда од 10. фебруара 1900. године Бр. 5814, стављени су под кривичну истрагу у притвор и оков. а да им суди поротни суд, због разбојништва које су извршили у друштву са Марком Вуковићем — Стојановићем из Грачанице и Драгићем Илићем из Љутица, па незнано куда побегли. Тома има 24—25. год. раста високог, танковијаст, лица нормалног, смеђ, бркова веома малих, без браде, очију плавих; од одећа има на себи копоран сукнени, панталоне војничке суре боје, на глави војничку шајкачу, на ногама опанке. Милан има 28. година, раста високог и веома развијен, у лицу црномањаст, очију великих црних, бркова обичних; од одећа има на себи сукнене чакшире, фермен и копоран, на глави шубару, а на ногама опанке. Првостепени суд шабачки, актом од 21. фебр. т. г. Бр. 6901, моли све власти да Тому и Милана потраже и нађене стражарно спроведу. Пронађени Тома и Милан могу се спровести и Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 4399.

### ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Често се дешава, да поједине полицијске власти расписују потере за лица која су већ била осуђивана. У интересу полицијске службе и бржег хватања криваца, у таким случајевима треба увек у потерници назначити, да је то лице бив. осуђеник, а по могућству јавити и годину кад је дотични пуштен са осуде, јер у многим случајевима може се донети уз потеру и слика, пошто су од 1897 год. на овамо, сви осуђеници свију казних завода снимани.

Ноћу између 17. и 18. јануара ове године непознати разбојник обио је врата на мојој штали у Белосавцима (среза јабланичког, окр. крагујевачког) и из исте одвео је кобилу.

Кобила је длаке врране, лијокукаста, жигосана жигом »К«, за активну коњицу; висока је 155 см., репа дугачког, поткована немачким ковом, гребена високог, нарави је одвише љуте; стара је 7 до 8 година. Сем кобиле, лопов је однео једно седло немачко, два њебета и узду.

Кобили је вредност 400, а седлу и осталом прибору 144, — свега 544. динара. (по цени куповања).

Председницима и писарима општинским (нарочито у округу пожаревачком) обраћам пажњу и молим их да припазе, на лопова и покрађу. У оној општини где се кобила нађе, дајем награду подказивачу 100 и председнику општине 100 динара; ако би је сам председник општине пронашао, онда њему свих 200 динара.

Аранђеловац, 1900 год.

**Живојин Гавриловић**,  
механиџија из Белосаваца